

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO (od roku szk. 2019/2020) I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE w NOWOGARDZIE (dla liceum 4-letniego)

I Ocenianie

W I Liceum Ogólnokształcącym w Nowogardzie nauczyciele języka polskiego stosują jednolity tryb

oceny, wynikający z WSO i PSO. PSO stanowi uszczegółowienie zapisów WSO, będącego częścią Statutu szkoły.

PSO został opracowany w oparciu o:

- a) rozporządzenie MEN z dnia 03.08.2017r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych.
- b) ustawę z dnia 25.04.2019r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz ustawy - Prawo oświatowe
- c) podstawę programową z jęz. polskiego dla liceum 4-letniego z dnia 30.01.2018r

Cele PSO: jasne poinformowanie ucznia i rodzica o wymaganiach wynikających z programu nauczania i stworzenie sytuacji, w której ocena niesie za sobą informację o poziomie wiedzy i umiejętności, określa słabe i mocne strony, motywuje ucznia do dalszej pracy, umożliwi nauczycielowi indywidualizowanie pracy i doskonalenie metod pracy oraz daje uczniowi wskazówki

do samokształcenia. Uczeń zostaje zapoznany z wymaganiami edukacyjnymi dotyczącymi poszczególnych partii materiału, z rozróżnieniem na poziom podstawowy i rozszerzony w oparciu o realizowany program nauczania przygotowany przez wydawnictwo Nowa Era do podręcznika „Ponad słowami”

KRYTERIA OCENIANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY:

stopień niedostateczny (1)– otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i nie posiada umiejętności koniecznych do dalszego kształcenia,
- nie wykonuje zadań podczas lekcji oraz w domu,
- unika zajęć z przedmiotu,
- nie współpracuje z klasą lub grupą przy wyznaczonych zadaniach,
- wykazuje lekceważący stosunek do przedmiotu, np. nie prowadzi zeszytu przedmiotowego lub robi to niesystematycznie, nie przynosi zadanych materiałów itp.,
- nie zna pojęć kluczowych dla rozumienia omawianych problemów;

stopień dopuszczający (2)– otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową i programem nauczania, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia,
- potrafi z pomocą nauczyciela rozwiązać proste zadania w typowej sytuacji,
- jego wypowiedzi mają charakter odtwórczy,
- jego wypowiedzi ustne i pisemne zawierają liczne błędy językowe i stylistyczne, ale pozostają komunikatywne,
- współdziała z klasą i w grupie, zachowując odpowiednie normy, ale jego działania nie zawsze są skuteczne,
- zna autorów, tytuły i głównych bohaterów utworów literackich wskazanych w podstawie programowej i programie nauczania,
- określa ramy chronologiczne epok,

- posługuje się kluczowymi dla rozumienia omawianych epok pojęciami,
- rozpoznaje najważniejsze środki stylistyczne,
- streszcza główne wątki utworów literackich,
- wykazuje się podstawowym rozumieniem omawianych tekstów,
- podejmuje próby interpretacji utworów na poziomie dosłownym;

stopień dostateczny (3)– otrzymuje uczeń, który potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:

- opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności określone podstawą programową i programem nauczania, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- czasami samodzielnie analizuje i rozwiązuje typowe zadania,
- zadania rozwiązuje nie zawsze starannie, popełnia błędy merytoryczne,
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są na ogół poprawne językowo i stylistycznie, posługuje się on jednak ubogim słownictwem,
- dostrzega podstawowe konteksty interpretacyjne,
- zauważa stałe motywy i tematy literackie w omawianych utworach,
- rozumie tematykę i problematykę omówionych utworów,
- zna i rozumie podstawowe pojęcia historyczno- i teoretycznoliterackie, choć nie zawsze sprawnie się nimi posługuje,
- charakteryzuje wzorce osobowe i postawy bohaterów,
- charakteryzuje podstawowe prądy artystyczne, hasła programowe poszczególnych epok;

stopień dobry (4) – otrzymuje uczeń, który potrafi to, co na ocenę dostateczną, a ponadto:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone podstawą programową i programem nauczania,
- posiadaną wiedzę i umiejętności potrafi wykorzystać w sytuacjach typowych,
- formułuje wnioski, uogólnienia, argumenty, prezentując swój punkt widzenia, samodzielne sądy i opinie,
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są poprawne językowo i stylistycznie,
- buduje pracę interpretacyjną według własnej koncepcji,
- sprawnie, ale nie zawsze precyzyjnie, posługuje się odpowiednią terminologią w teorii i praktyce,
- wskazuje związki literatury z filozofią, sztuką i historią,
- porównuje wzorce osobowe i kreacje bohaterów, odwołując się do utworów literackich,
- dokonuje samodzielnej analizy typowego dla epoki i autora utworu literackiego,
- ocenia bohaterów literackich, omawiane zjawiska, problemy itp.;

stopień bardzo dobry (5)– otrzymuje uczeń, który potrafi to, co na ocenę dobrą, a ponadto:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone podstawą programową i programem nauczania,
- zdobyte wiadomości i umiejętności potrafi wykorzystać również w sytuacjach problemowych,
- samodzielnie gromadzi, porządkuje i wykorzystuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych materiały z różnych źródeł dotyczące literatury i sztuki,
- wartościuje i uogólnia zdobytą wiedzę,
- posługuje się językiem poprawnym, bogatym i dostosowanym do sytuacji komunikacyjnej,
- wykazuje się swobodą konwersacji, kulturą dyskusji i piękną polszczyzną,
- wyjaśnia funkcje motywów antycznych, symboli biblijnych oraz innych toposów w poznanych utworach literackich i innych tekstach kultury,
- sprawnie i precyzyjnie posługuje się odpowiednią terminologią dotyczącą literatury i innych tekstów kultury,
- dokonuje samodzielnej analizy i interpretacji dzieła literackiego,
- dokonuje analizy porównawczej tekstów, dostrzega różnice i podobieństwa w konwencji utworów;

stopień celujący (6)– otrzymuje uczeń, który potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- może uczestniczyć w olimpiadzie przedmiotowej (polonistycznej, filozoficznej) lub innych konkursach międzyszkolnych, jest aktywnym uczestnikiem zajęć pozalekcyjnych oraz przedsięwzięć z zakresu kultury organizowanych w szkole lub poza nią,
- wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem,
- prezentuje swoje poglądy,
- umie formułować problemy i samodzielnie dokonywać analizy nowych zjawisk,
- stawia hipotezy badawcze, polemizuje, by obronić własne stanowisko, wykazuje się oryginalnością ujęcia tematu, umiejętnie wykorzystując sądy badaczy literatury.

II Dostosowanie PSO do potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

1. Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dnia 30 kwietnia 2013 roku, uczniowie, którzy uzyskali opinię Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o specjalnych potrzebach edukacyjnych, traktowani są indywidualnie z uwzględnieniem zaleceń wynikających z przeprowadzonych badań.
2. Uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych są zarówno ci, u których stwierdzono deficyty, powodujące trudności w uczeniu się, jak i ci, których możliwości są ponadprzeciętne.
3. Nauczyciel zobowiązany jest do szczegółowego zapoznania się z opinią i dostosowania wymagań edukacyjnych do potrzeb możliwości ucznia zarówno edukacyjnych jak i psychofizycznych.
4. Dostosowania wymagań wobec uczniów z dysfunkcjami dotyczy poziomu wiedzy i umiejętności zawartych w podstawie programowej. Jednak obniżenie kryteriów jakościowych nie może zejść poniżej podstawy programowej. W związku z tym ucznia należy oceniać wg kryteriów ogólnodostępnych.
5. Wymagania merytoryczne co do oceny pracy powinny być takie same jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzanie pracy może być niekonwencjonalne, np. jeśli nauczyciel nie może odczytać pisma ucznia, może poprosić go, aby zrobił to sam lub odpytać go ustnie z tego zakresu materiału.
6. Najczęściej trudności w zakresie zdobywania wiedzy i umiejętności w zakresie przedmiotu język polski wynikają z: - dysleksji rozwojowej, - dysortografii, - dysgrafii, -wad słuchu, - wad wzroku, - niepełnosprawności ruchowej.
7. Nauczyciel dostosowując wymagania powinien:
Wobec ucznia z dysleksją rozwojową:
 - ograniczyć materiał do koniecznego,
 - omawiać niewielkie partie materiału o mniejszym stopniu trudności,
 - pozostawiać uczniowi więcej czasu do namysłu podczas odpowiedzi, wydłużyć czas przeznaczony na utrwalanie materiału oraz czas na wykonanie zadań, przeczytanie lektury,
 - ograniczyć liczbę zadań do wykonania w domu i na klasówkach,
 - dostosować typ zadań do możliwości ucznia,
 - podawać polecenia w prostej formie, sprawdzać zrozumienie poleceń,
 - unikać pytań problemowych,
 - kierować odpowiedziami przez pomocnicze pytania,
 - wyrabiać samodzielność myślenia i działania, jeśli uczeń jest w stanie samodzielnie wykonać zadanie,
 - pobudzać do myślenia i dostrzegać starania ucznia w celu motywowania go do pracy i budowania pozytywnej samooceny,
 - oceniać przede wszystkim treść, stronę merytoryczną, a nie formę wypowiedzi zarówno ustnej jak i pisemnej,
 - wyrabiać nawyk pracy ze słownikami,
 - możliwie często należy stosować techniki audiowizualne,
 - najważniejsze informacje zapisywać na tablicy,

- nie oceniać poziomu graficznego pisma, można zaproponować pisanie prac domowych na komputerze lub drukowanymi literami,
- poziom ortografii można oceniać opisowo, wskazując typ błędów, nad którymi należy pracować, zadawać dodatkowe ćwiczenia ortograficzne,
- należy wymagać znajomości zasad ortografii i gramatyki,
- klasyczne dyktanda można zastąpić sprawdzianami polegającymi na wyjaśnianiu zasad pisowni podanych wyrazów,
- systematycznie przeprowadzać kontrole notatek.

Wobec ucznia z dysgrafią:

- w ocenie prac pisemnych nie brać pod uwagę poziomu graficznego pisma,
- sprawdziany pisemne wiedzy można zastępować odpowiedzią ustną,
- w przypadku niemożności odczytania pisma prosić o to ucznia,
- proponować pisanie prac domowych przy pomocy komputera,
- pozwalać na prowadzenie zapisów drukowanymi literami.

Wobec ucznia z dysortografią:

- wyrabiać nawyk pracy ze słownikami,
- wymagać znajomości zasad ortografii i gramatyki,
- poziom ortografii można oceniać opisowo, wskazując typ błędów, nad którymi należy pracować,
- zadawać dodatkowe ćwiczenia ortograficzne,
- klasyczne dyktanda można zastąpić sprawdzianami polegającymi na wyjaśnianiu zasad pisowni podanych wyrazów,
- systematycznie przeprowadzać kontrole notatek.

Wobec ucznia z niepełnosprawnością ruchową:

- dopasować miejsce pracy do potrzeb fizycznych ucznia,
- w razie potrzeby zapewnić asystenta,
- zalecać ułatwienia techniczne podczas pisania (komputer, większy format zeszytu, większe litery, grubszy mazak),
- ograniczyć liczbę i obszerność prac pisemnych,
- wydłużyć czas pisania pracy w klasie,
- dostarczać materiały do notatki np. ksero, karty pracy.

Niezależnie od rodzaju dysfunkcji podczas lekcji powinna ucznia otaczać atmosfera zrozumienia jego problemu i empatii. Należy unikać eksponowania jego deficytów, a pozytywnie motywować do pracy poprzez podkreślanie mocnych stron. Należy stwarzać sytuacje, w który uczeń taki ma szanse osiągać sukcesy na miarę swoich możliwości.

Wobec ucznia zdolnego nauczyciel powinien:

- zachęcać go do samokształcenia, rozwijania zainteresowań,
- wskazywać możliwości poszerzenia zakresu wiedzy i umiejętności,
- zachęcać do brania udziału w konkursach i olimpiadach, wspomagać przygotowania,
- przygotowywać zadania o wyższym stopniu trudności, problemowe,
- angażować ucznia jako asystenta nauczyciela, np. włączając w proces przygotowania i prowadzenia lekcji.

III Kryteria oceniania poszczególnych form aktywności

A. Praca klasowa może mieć następującą formę: - testu sprawdzającego czytanie ze

zrozumieniem; - streszczenia; - rozprawki problemowej ,interpretacji utworu poetyckiego, interpretacji porównawczej utworów literackich ,wypowiedzi argumentacyjnej; - połączenia kilku form.

Szczegółowe kryteria oceny wypowiedzi pisemnych stanowi załącznik nr 1 (dla 4-letniego liceum). Szczegółowe kryteria oceniania wypracowania maturalnego oraz wypowiedzi ustnej maturalnej znajdują się w Informatorze maturalnym dostępnym na stronie CKE.

B. Praca domowa - formę ustala nauczyciel i w zależności od niej stosowane są odpowiednie kryteria oceny.

C. Wypowiedź ustna może mieć formę dłuższej, samodzielnej wypowiedzi obejmującej:

- a) wypowiedź typu maturalnego,
- b) zagadnienia zapowiedzianej ustnej syntezy,
- c) większą partię materiału (referat),
- d) odpowiedź z ostatniej lekcji.

D. Sprawdzian służy sprawdzeniu wiedzy ucznia z literatury (treść i problematyka) i języka oraz wiedzy o epoce literackiej ,składa się z różnego typu zadań zamkniętych oraz otwartych, którym przyporządkowana jest punktacja. Ocena wynika z podsumowania punktów i przeliczenia ich na procenty-schemat-punkt H

E. Aktywność oceniana jest za każdym razem, kiedy uczeń otrzyma maksymalną liczbę punktów lub na zakończenie półroczna, jeśli zdobyta ilość punktów go satysfakcjonuje. Uczeń może otrzymać plus za przygotowanie do lekcji lub udział w lekcji, jeśli odpowiadał kilkakrotnie, poprawnie merytorycznie, budował odpowiedź kilkuzdaniową, sam się zgłaszał. Po lekcji uczeń zgłasza się do nauczyciela, który zapisuje plus w karcie aktywności.

Przeliczanie plusów na oceny:

- 5 i powyżej - bardzo dobry
- 4 - dobry
- 3 - dostateczny
- 2 - dopuszczający poniżej
- 2 - uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną

F. Praca w grupie. Uczeń zbiera punkty za pracę w grupie na indywidualne konto w opisany dalej sposób .Nauczyciel, oceniając tę formę bierze pod uwagę: - komunikację, styl pracy, - poziom merytoryczny przygotowania, - sposób zaprezentowania materiału (poprawność językowa, sprawność, tempo prezentacji, kompozycja, pomysłowość). Nauczyciel przyznaje po prezentacji grup punkty od 1 do 6 całej grupie, punkty odpowiadają ocenie, przy czym nauczyciel ma prawo niejednolicie ocenić pracę członków grupy w wypadku nierównego wkładu pracy uczniów w danej grupie.

G. Projekt- różne zadania długoterminowe, oceniane wg kryteriów takich jak przy ocenie pracy w grupie.

H. Oceny prac pisemnych oraz ustnej wypowiedzi typu maturalnego wynikają z przeliczenia punktów na procenty i wystawiane są w ujednolicony sposób zgodnie z WSO.

KORNELIA SZTENGIERT – JĘZYK POLSKI

JĘZYK POLSKI

KONTRAKT Z KLASĄ:

Zasady oceniania ucznia:

1. O śródrocznej i końcowej ocenie pracy ucznia decyduje średnia ważona otrzymanych przez niego ocen w danym semestrze..

Wyznaczanie oceny ważonej:

- największą wagę (50%) mają: prace klasowe, sprawdziany , lekturowniki
- następnie wagę (30%) stanowią: kartkówki, prace domowe, odpowiedzi ustne, czytanie ze zrozumieniem.
- kolejno (20%) uzyskują: aktywność, praca na lekcji

2. Oceny semestralne wystawiane są na podstawie średniej ważonej ocen cząstkowych wg następującego schematu :

celujący – średnia ważona 5,51

bardzo dobry – średnia ważona 4,7 – 5,5

dobry – średnia ważona 3,7 – 4,69

dostateczny – średnia ważona 2,7 – 3,69

dopuszczający – średnia ważona 1,7 – 2,69

niedostateczny – średnia ważona do 1,69

3. Dopuszczalne jest stosowanie znaków „+” i „-” jako odrębnych znaków w skali ocen. Pięć uzyskanych „+” stanowi równowartość oceny bardzo dobrej

4. Procentowy przelicznik punktów na ocenę (dotyczy sprawdzianów, kartkówek, prac domowych):

0 – 39% - niedostateczny

40 – 55% - dopuszczający

56 – 75% - dostateczny

76 – 90% - dobry

91 – 100 – bardzo dobry

5. Procentowy przelicznik punktów na ocenę (dotyczy prac klasowych typu maturalnego):

0 – 29% - niedostateczny

30 – 50% - dopuszczający

51 – 70% - dostateczny

71 – 86% - dobry

87 – 100% - bardzo dobry

6. Do uzyskania pozytywnej oceny z wypracowania (typu maturalnego) należy:

a) napisać wypracowanie rzeczowe, logiczne, spełniające kryteria maturalne wg których uczeń został przygotowany przez nauczyciela

b) napisać pracę przekraczającą limit słów wynoszący 250 – klasa I.

c)napisać pracę przekraczającą limit słów wynoszący 300 – klasa II.

d) napisać pracę przekraczającą limit słów wynoszący 400 – klasa III, IV

7. Jeżeli uczeń otrzymał na I semestr ocenę niedostateczną to powinien poprawić zaległy materiał nauczania w II semestrze.

8. Uczeń biorący udział w konkursach uzyskuje podwyższenie oceny o jeden stopień.

9. Prace klasowe (wypracowania), sprawdziany są obowiązkowe i zapowiedziane tydzień wcześniej.

Kartkówki również są obowiązkowe, ale nie muszą być zapowiedziane.

10. Prace pisemne (wypracowania) mogą być niezapowiedziane, a oceniane są jako praca na lekcji.

11. W danym semestrze można mieć wyłącznie jeden sprawdzian niepoprawiony. W przypadku diagnoz typu maturalnego można mieć w całym roku wyłącznie jedną diagnozę niezaliczoną.

12. Ucznia obowiązują lekturowniki opracowane wg zasad podanych przez nauczyciela:

a. klasa I – jeden lekturownik w roku

- b. klasa II – dwa lekturowniki
- c. klasa III – dwa/trzy lekturowniki
- d. klasa IV – dwa/trzy lekturowniki

Lekturownik z „Pana Tadeusza” jest obowiązkowy i jego realizacja przypada na II lub III klasę.

Tryb uzupełniania zaległości:

1. Jeżeli uczeń opuści pracę klasową, sprawdzian z przyczyn losowych powinien napisać ją w terminie nie przekraczającym dwóch tygodni od powrotu do szkoły, natomiast kartkówkę na najbliższej lekcji.
2. Po powrocie do szkoły uczeń ma obowiązek porozumieć się z nauczycielem w sprawie terminu zaległej pracy (sprawdzianu, testu, pracy klasowej, czytania ze zrozumieniem, kartkówki).

Warunki poprawy:

1. Poprawić można wyniki: pracy klasowej, sprawdzianu, sprawdzianu ortograficznego, pracy domowej (za zgodą nauczyciela w wyznaczonym terminie). Do dziennika zostają wówczas wpisane dwie oceny, a ocena końcowa jest średnią ocen z klasówki i jej poprawy.
2. Uczeń ma obowiązek ustalić termin poprawy z nauczycielem.
3. Uczeń może daną formę pisemną poprawić dwa razy.
 4. Zarówno pierwsza ocena, jak i ocena z poprawy zostają wpisane do dziennika.
 5. Uczeń ma obowiązek poprawić ocenę w ciągu dwóch tygodni od oddania sprawdzonej pracy.

Inne postanowienia:

1. Brak zadań obowiązkowych oznacza wpisanie oceny niedostatecznej do dziennika.
2. Obowiązkiem ucznia jest posiadanie lektury w wersji papierowej i przygotowanie się do omawiania wg wytycznych nauczyciela.
3. Na koniec semestru nie ma testów, sprawdzianów, pytań na wyższą ocenę (także na koniec roku).
4. Uczeń ma prawo do jasnej i rzetelnej oceny. Na jego prośbę lub rodziców nauczyciel szczegółowo winien ocenę wyjaśnić.
5. Prace klasowe są archiwizowane i są do wglądu ucznia lub rodzica.
6. Uczeń zobowiązany jest prowadzić zeszyt przedmiotowy, sporządzać notatki z każdej lekcji, a na żądanie nauczyciela okazywać go do kontroli.
7. Nauczyciel stosuje się do zaleceń poradni w sprawie dysleksji, dysortografii i dysgrafii, ale z myślą o przyszłości ucznia proponuje: stosowanie się ucznia do wyętej pracy nad samym sobą wg zaleceń poradni i nauczyciela; zaświadczenie nie uprawnia do notorycznego robienia błędów; uczeń winien robić widoczne postępy w eliminowaniu błędów pisowni; prace wskazane przez nauczyciela, pisane w domu będą oceniane z pominięciem zaświadczenia.
8. W razie nieprzestrzegania kontraktu, nauczyciel powiadamia wychowawcę lub rodziców.
9. W ciągu semestru można jeden raz zgłosić nieprzygotowanie. Nie uczynienie tego jest równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.
10. Przestrzeganie poleceń, terminów związanych z maturą. Nie uczynienie tego jest równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej, a także nie dopuszczeniem do matury.